

Kommentarer til ændringerne i Styrelsesvedtægts bilag 1 og 4

Ændringerne i Styrelsesvedtægts bilag 1 – Målsætningen for arbejdet i de københavnske folkeskoler

Lærernes undervisning sker som udgangspunkt på grundlag af folkeskolelovens målsætningsparagraf kombineret med målsætningen for de enkelte fag. En kommunal målsætning skal ikke konkurrere med folkeskolelovens men udtrykke, hvad der er de lokalpolitiske prioriteringer og hvad der i særlig grad er grund til at sætte spot på, når skolen skal drive sin virksomhed i storbyen København.

Den tidligere ”Målsætningen for undervisningen i de københavnske folkeskoler” var en del af grundlaget for Faglighed For Alle (FFA) og havde sit fokus fra denne indsats. Målsætningen udløb naturligt med FFA’s afslutning december 2009.

Den nye målsætning adskiller sig på afgørende punkter fra den hidtidige:

1. Den er et udtryk for en ny styringsforståelse, hvor ansvaret for skolens virksomhed forankres lokalt og varetages af skolelederen i samarbejde med de ansatte og forældrene. Derfor er alle detail-elementer fjernet, og skolen skal alene dokumentere, at den opnår tilfredsstillende *resultater* inden for fire områder: Kerneydelsen (fagligheden), forholdet til brugerne (elever og forældre), administrationen af sine ressourcer samt forholdet for sit personale. Den gamle målsætning vedrørte alene kerneydelsen, og den havde 19 mål.
2. Selv om den nye målsætning nu omfatter fire områder, har den kun seks mål:
  - At alle elever har et godt skoleliv
  - At alle elever i skoleforløbet gennemgår den optimale udvikling
  - At alle elever efter afsluttet skoleforløb har udnyttet deres udviklingsmæssige potentialer
  - At skolernes ressourcer udnyttes effektivt og målrettet og i overensstemmelse med besluttede politikker og lokale strategier
  - At de Københavnske forældre og elever er tilfredse med BUF's folkeskoler
  - At skolerne er attraktive arbejdspladser
3. I forhold til kerneydelsen skal man hæfte sig ved, at der ikke kun er fokus på resultaterne for de elever, der i den sidste ende forlader folkeskolen. Ligestillet hermed er kravet om, at skoletiden har været ti gode år for alle elever.
4. Endelig skal de pointeres, at alle tre mål for kerneydelsen indledes med **Alle elever** ... Med denne formulering indfanges både de tosprogede, inklusionsbestræbelserne, social-arv og pige-drengeproblematikken. At alle elever skal forstås bogstaveligt ses af, at målepunkterne i alene opererer med gennemsnitstal, der kan skjule mange tabere, men eksplicit måler på de særligt udsatte gruppers resultater og trivsel.

Efter hvert af de seks mål er anført, hvordan en målopfyldelse forventes at komme til udtryk. Og på baggrund heraf fastlægges så en række målepunkter, i forhold til hvilke registreringerne finder sted. Eksempelvis antages

det, at hvis eleverne har et godt skoleliv, så vil eleverne

- være basalt trygge i skolen
- have fået tilpassede udfordringer
- udvikle sig godt mht. sundhed og i deres sociale og personlige liv
- have fået medbestemmelse og er indgået ligeværdigt i fællesskabet

Kilderne til disse registreringer vil primært være

- Data i et kommende ledelsesinformationssystem (fx karakterer, fravær og status i ungdomsuddannelserne, bl.a. hidrørende fra KMD, UNI-C, Ungdommens Uddannelsesvejledning, Danmarks Statistik)
- Data fra spørgeskemaundersøgelser i forhold til elever og lærere
- I stadig mindre grad spørgeskemaer til skoleledere

Kvalitetsrapporten vil tage afsæt i disse data og dermed kunne levere et mere struktureret datasæt til brug for de kommende udviklingskontrakter.

Ændringerne i Styrelsesvedtægtens bilag 4 – Undervisningens organisering

Der er foreslået en række ændringer i bilaget om Undervisningens organisering. Nedenfor redegøres der udførligt for ændringerne, deres baggrund og konsekvenser. Ændringerne har det fælles formål at lette skolernes administration, gøre området mere gennemskueligt og øge skolernes ledelsesrum.

Ændring	Baggrund	Konsekvensen af ændringen
<p>De særlige kommunale minimumskrav bortfalder</p> <p>Tidligere har Styrelsesvedtægten skærpet de statslige minimumskrav, som indebærer, at det samlede årlige timetal i en faggruppe over tre år har skullet have et bestemt minimumsomfang.</p>	<p>De kommunale minimumskrav har nøje svaret til de udmeldte ressourcer. Det betød, at skolerne ingen muligheder har haft for at flytte timer mellem faggrupper og/eller mellem fx indskoling og mellemtrin. Da mange skoler i praksis har haft vanskeligheder med bare at overholde de statslige minimumskrav, har tilsynet med det planlagte timetal reelt set gennem fingrene med mankoer i forhold til de kommunale krav.</p>	<p>Forslaget indebærer, at skolerne fremover vil kunne flytte rundt med i alt 390 timer/år svarende til 13 lektioner/uge eller knap 1½ lektion pr. klasse/uge. Denne frihedsgrad kan skolen så vælge at bruge til fx</p> <ul style="list-style-type: none"> • Følge kommunens vejledende timefordelingsplan • Sikre alle elever tre ugentlige lektioner i idræt • Give alle elever i indskoling to ekstra dansktimer • Øge antallet af valgfag • Øge antallet af holddelingstimer
<p>Bevægelsestid forsvinder som særlig timekategori</p> <p>Skolen skulle fordele i alt 60 timer til et eller flere eksisterende fag i indskoling. I disse timer skulle bevægelselementer have en fremtrædende plads,</p>	<p>Oprindelig udgjorde bevægelsestid 180 timer. Disse timer blev tildelt indskoling som led i Samtænkningen, og det var tanken at undervisningen skulle ske i et samarbejde mellem pædagoger og lærere. Senere blev de 180 timer reduceret til 60. Typisk har timerne været tillagt dansklæreren eller eventuelt idrætslæreren. Bevægelsestid er en indtastningsmulighed i TR2000, men det har vist sig, at mange skoler efterfølgende ikke har fået indberettet timerne korrekt til UNI-C. Det har betydet, at statens minimumskrav tilsyneladende ikke er overholdt, hvad der har resulteret i en række krav fra Skolestyrelsen om timekompensation til eleverne.</p>	<p><i>Selve begrebet bevægelsestid og intentionen hermed er uændret.</i></p> <p>Den frihedsgrad, som de 60 tildelte timer har indebåret, indgår i det samlede antal frie timer (390 timer). Hvis skolen vælger at følge kommunens vejledende timefordelingsplan, indgår de 60 timer (to ugentlige lektioner) med en lektion i dansk og en i dræt.</p> <p>Det skal bemærkes, at hvis skolen ønsker at forpligte lærerne til at inddrage bevægelselementer fx i dansk, kræver det (som det hele tiden har gjort) at skolen udarbejder lokale læseplaner med dette krav indskrevet.</p>

<p>Antal skoledage ændres tilbage fra 199 til 200 med virkning fra skoleåret 2011/12</p>	<p>Den besparelse, der i sin tid blev sammenfattet i ”en skoledag mindre”, har to i princippet uafhængige elementer:</p> <p>1) Der blev gennemført en 0,5 % besparelse på elevernes timetal på årsbasis.</p> <p>Besparselsen blev udmøntet i nogle konkrete timetalsjusteringer, der ramte klassens tid og valgfag.</p> <p>2) Det årlige antal undervisningsdage blev skåret ned fra 200 til 199.</p> <p>Skal man med 199 dage nå op på de ønskede årlige timetal, hvad det så måtte være, kunne man herefter ikke længere dele det årligt timetal med 30 og opnå det ugentlige lektionstal. Da man naturligvis ikke kan operere med lektioner på 45 minutter og 14 sekunder, måtte man i praksis fortsat dele med 30 og til gengæld sætte lektionstallet op i en periode – fx i forbindelse med en temauge, svarende til mankoen på 4 timer</p> <p>Såfremt de ekstra 4 timer ikke indberettes til UNI-C – en fejl der ofte er sket, er mange skoler alene af den grund blevet ’sortlistet’ for at planlægge for få timer.</p> <p>Samtidig skaber det naturligvis uigennemsigtighed, når man ikke blot har kunnet dele det årlige timetal med 30 og dermed opnå det ugentlige lektionstal.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ændringen fra 200 til 199 dage indebar ikke i sig selv en besparelse. Besparelsen skyldtes nedskæringen i det årlige timetal på 0,5 %. Når nu antal skoledage foreslås tilbageført til 200 skoledage, betyder det ikke noget for antal undervisningstimer. Man kan sige, at de ekstra 4 timer pr. klasse, der i en eller anden uge skulle være undervist, nu bortfalder. • Fremover gælder det ugentlige lektionstal hele året, og det er igen muligt at se en klar sammenhæng mellem årligt timetal og ugentlig lektionstal (sidstnævnte fremkommer ved at dividere førstnævnte med 30). • Ændringen gælder først fra 2011/12. Hvis skolen ønsker at benytte de nye vejledende kommunale lektionstal allerede i år, vil man på et tidspunkt i det kommende skoleår stadig skulle læse 4 ekstra timer (5 lektioner).
<p>Justeringer i den vejledende timetalsfordeling</p>	<p>I den gamle vejledende timefordelingsplan optrådte en række skæve timetal – dvs. timetal som ikke var delelige med 30. Det indebar, at der i nogle fag og på nogle trin skulle undervises med afvigende ugentlige lektionstal i perioder af året, hvis regnskabet skulle gå op.</p> <p>I den nye udgave er alle vejledende årlige timetal delelige med 30, og der kan derfor også angives et vejledende ugentligt lektionstal. For at opnå dette, er der ændret en smule i fordelingen af fagenes timetal på de forskellige trin. På næste side ses den vejledende plan som den er anført i bilag 4 til Styrelsesvedtægten.</p>	<p>Bemærk at alle timetal, som ikke udtrykkeligt er angivet som minimumstimetal, blot er vejledende. Det gælder således alle de omtalte justeringer.</p> <p>Såfremt skolen vælger at anvende den nye, vejledende timefordelingsplan, vil der være afvigelser fra den tidligere som anført nedenfor.</p>